

Zhromaždenia obyvateľov obce a miestne referendá | 2013

Existencia zhromaždení obyvateľov obce a miestnych referend je zakotvená priamo v ústave. Podľa čl. 67 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „*Územná samospráva sa uskutočňuje na zhromaždeniach obyvateľov obce, miestnym referendom, referendom na území vyššieho územného celku, orgánmi obce alebo orgánmi vyššieho územného celku. Spôsob vykonania miestneho referenda a referenda na území vyššieho územného celku ustanoví zákon.*“

Tieto dva spôsoby uskutočňovania územnej samosprávy svojím pomenovaním a do istej miery aj formou pripomínajú iné dva inštitúty, ktoré sú tiež zakotvené v ústave – celoštátne referendum a verejné zhromaždenia. Priama demokracia a zastupiteľská demokracia predstavujú formy realizácie princípu suverenity ľudu. Niekedy bývajú dávajú do protikladu, ale obvykle existujú popri sebe a navzájom sa dopĺňajú. V slovenskom právnom poriadku je referendum zakotvené na celoštátnej, regionálnej aj miestnej úrovni. Zhromaždeniam obyvateľov obce a miestnym referendám v právnom systéme Slovenskej republiky sa venujeme v časti | 1 |.

Vzhľadom na úplne stručnú a všeobecnú charakteristiku zhromaždení obyvateľov obce v zákone, je ich bližšia úprava ponechaná prakticky úplne na samotné obce, vrátane rozhodnutia o tom, či sa tak udeje formou všeobecne záväzného nariadenia alebo iného predpisu (napr. pravidiel alebo zásady organizovania), resp. či zhromaždenia obyvateľov obce budú samosprávou nejako bližšie upravené. Takmer 80% mestských samospráv sa pri zhromaždeniach obyvateľov neriadi žiadnym dokumentom, a to ani interným. V prípade vzorky obcí, ktoré odpovedali na naše otázky, je toto číslo ešte nižšie. O niečo vyšší záujem samospráv sme identifikovali v prípade miestnych referend. Tretina z oslovených samospráv má nejaký dokument, prostredníctvom ktorého bližšie upravuje podmienky konania miestneho referenda. Súvisí to nepochybne s tým, že zákon o obecnom zriadení explicitne uvádza, že by si samosprávy mali upraviť podrobnosti o organizácii miestneho referenda všeobecne záväzným nariadením. Úprave zhromaždení obyvateľov obce a miestnych referend na úrovni miestnej samosprávy sa venujeme v časti | 2 |.

Viac než 70 % zo 193 samospráv, ktoré zodpovedali na naše otázky ohľadom konania zhromaždení obyvateľov obce, uviedlo, že nemajú vedomosť o tom, že by sa v období rokov 2003 - 2012 konalo čo i len jedno zhromaždenie. Realizácii zhromaždení obyvateľov obce konaných v rokoch 2003-2012 v rámci vzorky 247 samospráv sa venujeme v časti | 3 |.

Kým zhromaždení obyvateľov obce sa v sledovanom období 2003-2012 uskutočnilo 194, a to v 54 obciach, miestnych referend sa v rovnakom čase v rámci identickej vzorky 247 samospráv konalo iba 9. Dve z deviatich miestnych referend sa uskutočnili na základe petície obyvateľov (Šajdíkové Humence, Zlatá Baňa), len v jednom prípade bola účasť oprávnených voličov nad 50 %, a teda výsledky referenda boli platné (Brusno – 62,16 %). Realizácii miestnych referend sa bližšie venujeme v časti | 4 |.

V závere tejto štúdie v časti | 5 | predkladáme naše odporúčania pre samosprávy týkajúce sa zhromaždenia obyvateľov obce a miestneho referenda, vrátane modelových dokumentov.

Dokument na stiahnutie: Príloha

[a6_zhromazdenia_obyvateľov_obce_a_miestne_referenda.pdf](#) [1]

Veľkosť

1.83 MB

